

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Επεξεργασία Φωνής και Φυσικής Γλώσσας
Χειμερινό Εξάμηνο 2014-15

1η Εργαστηριακή Άσκηση: Μέρος πρώτο: Ορθογράφος

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Σκοπός αυτού του μέρους της 1ης εργαστηριακής άσκησης είναι η εξοικείωση με τη χρήση μηχανών πεπερασμένων καταστάσεων για επεξεργασία γλώσσας. Συγκεκριμένα θα χρησιμοποιήσουμε απλά γλωσσικά μοντέλα και απλούς μετασχηματισμούς για τη δημιουργία ενός ορθογράφου. Θα γίνει χρήση της βιβλιοθήκης openfst. Μπορείτε να βρείτε εδώ ένα script για την εγκατάσταση

https://raw.githubusercontent.com/georgepar/python-lab/master/install_openfst.sh.

Το documentation βρίσκεται εδώ:

<http://www.openfst.org/>

μαζί με παραδείγματα

<http://www.openfst.org/twiki/bin/view/FST/FstExamples>

Επίσης θα γίνει μια εισαγωγή στο word2vec. Για αυτό το λόγο θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιοθήκη gensim.

Σας παρέχεται και ένα παράδειγμα δημιουργίας fst με συνδυασμό python και bash scripting:

<https://gist.github.com/georgepar/4cc8793e270c3486bff94993a215fb2c>

(Η συνάρτηση `format_arc` διαμορφώνει μια γραμμή από το αρχείο περιγραφής του fst και είναι προς υλοποίηση)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Χρησιμοποιείτε την έκδοση 1.6.1 του Openfst. Επόμενες εκδόσεις έχουν σημαντικό bug στη σύνθεση FSTs.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Βήμα 1: Κατασκευή corpus

Σε αυτό το βήμα θα δημιουργήσουμε ένα μετρίου μεγέθους corpus από διαθέσιμες πηγές στο διαδίκτυο.

α) Το project Gutenberg είναι μια πηγή για βιβλία που βρίσκονται στο public domain και μία καλή πηγή για γρήγορη συλλογή δεδομένων για κατασκευή γλωσσικών μοντέλων. Κατεβάστε ένα βιβλίο της επιλογής σας από το project gutenberg σε plain txt μορφή. Ενδεικτικά προτείνουμε τα <http://www.gutenberg.org/ebooks/1661> και <http://www.gutenberg.org/ebooks/36>.

β) Αυτά τα corpora θα χρησιμοποιηθούν για την εξαγωγή στατιστικών κατά την κατασκευή γλωσσικών μοντέλων. Μπορείτε επίσης να ενώσετε πολλά βιβλία για την κατασκευή ενός μεγαλύτερου corpus. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα αυτής της τεχνικής (εκτός από το μέγεθος των δεδομένων;) Αναφέρετε τουλάχιστον 2.

Βήμα 2: Προεπεξεργασία corpus

Αφού έχετε το txt αρχείο του corpus πρέπει να το διαβάσετε με την κατάλληλη προεπεξεργασία

- α) Γράψτε μια συνάρτηση `identity_preprocess` που διαβάζει ένα string και γυρνάει τον εαυτό του.
- β) Γράψτε μια συνάρτηση Python η οποία δέχεται σαν όρισμα το path του αρχείου και μια συνάρτηση `preprocess` και διαβάζει το αρχείο γραμμή προς γραμμή σε μία λίστα, καλώντας την `preprocess` σε κάθε γραμμή. (Χρησιμοποιήστε την `identity_preprocess` του πρώτου ερωτήματος σαν default όρισμα για την `preprocess`).
- γ) Γράψτε μια συνάρτηση `tokenize` η οποία δέχεται σαν όρισμα ένα string `s` και: α) καλεί την `strip()` και `lower()` πάνω στο `s`, β) αφαιρεί όλα τα σημεία στίξης / σύμβολα / αριθμούς, αφήνοντας μόνο αλφαριθμητικούς χαρακτήρες, γ) αντικαθιστά τα newlines με κένα, δ) κάνει `split()` τις λέξεις στα κένα. Το αποτέλεσμα είναι μια λίστα από lowercase λέξεις. Αυτό το βήμα λέγεται `tokenization` και εμείς υλοποιήσαμε μια απλή εκδοχή που αναγνωρίζει σαν `tokens` μόνο lowercase λέξεις.
- δ) Μπορείτε να πειραματιστείτε με τους διαθέσιμους `tokenizers` στη βιβλιοθήκη `nltk` και να συγκρίνετε τα αποτελέσματα

Βήμα 3: Κατασκευή λεξικού και αλφαβήτου

Εδώ θα κατασκευάσουμε 2 λεξικά που θα χρησιμεύσουν στην κατασκευή των FSTs, ένα λεξικό για τα `tokens` (λέξεις) και ένα για τα σύμβολα (αλφάβητο).

- α) Δημιουργήστε μια λίστα που περιέχει όλα τα μοναδικά `tokens` που βρίσκονται στο corpus, σύμφωνα με τον tokenizer του Βήματος 2
- β) Δημιουργήστε μια λίστα που περιέχει το αλφάβητο του corpus (μοναδικούς χαρακτήρες).

Βήμα 4: Δημιουργία συμβόλων εισόδου/εξόδου

Για την κατασκευή των FSTs χρειάζονται 2 αρχεία που να αντιστοιχίζουν τα σύμβολα εισόδου (ή εξόδου) σε αριθμούς.

Γράψτε μια συνάρτηση Python που διαβάζει το αλφάβητο και αντιστοιχίζει κάθε χαρακτήρα σε ένα αύξοντα ακέραιο `index`. Το πρώτο σύμβολο με `index 0` είναι το `<epsilon>` (`ε`). Το αποτέλεσμα πρέπει να γράφεται σε ένα αρχείο `chars.syms` με αυτή τη μορφή

<http://www.openfst.org/twiki/pub/FST/FstExamples/ascii.syms>

Σε όλα τα επόμενα βήματα θα χρησιμοποιήσουμε το `chars.syms` για τα σύμβολα εισόδου και εξόδου.

Βήμα 5: Κατασκευή μετατροπών FST

Για τη δημιουργία του ορθογράφου θα χρησιμοποιήσουμε μετατροπές βασισμένους στην απόσταση `Levenshtein` (https://en.wikipedia.org/wiki/Levenshtein_distance). Θα χρησιμοποιήσουμε 3 τύπους από `edits`: εισαγωγές χαρακτήρων, διαγραφές χαρακτήρων και αντικαταστάσεις χαρακτήρων. Κάθε ένα από αυτά τα `edits` χαρακτηρίζεται από ένα κόστος. Σε αυτό το στάδιο θα θεωρήσουμε ότι όλα τα πιθανά `edits` έχουν το ίδιο κόστος `w=1`.

- α) Κατασκευάστε ένα μετατροπέα με μία κατάσταση που υλοποιεί την απόσταση `Levenshtein` αντιστοιχίζοντας: α) κάθε χαρακτήρα στον εαυτό του με βάρος 0 (no edit), β) κάθε χαρακτήρα στο `<epsilon>` με βάρος 1 (deletion), γ) το `<epsilon>` σε κάθε χαρακτήρα με βάρος 1 (insertion), δ) κάθε χαρακτήρα σε κάθε άλλο χαρακτήρα με βάρος 1. Τι κάνει αυτός ο μετατροπέας σε μια λέξη εισόδου αν πάρουμε το `shortest path`;
- β) Αυτός είναι ένας αρκετά αφελής τρόπος για τον υπολογισμό των βαρών για κάθε edit. Αν είχατε στη διάθεσή σας ότι δεδομένα θέλατε πώς θα υπολογίζατε τα βάρη;

Βήμα 6: Κατασκευή αποδοχέα λεξικού

- α) Κατασκευάστε έναν αποδοχέα με μία αρχική κατάσταση που αποδέχεται κάθε λέξη του λεξικού από το βήμα 3α. Τα βάρη όλων των ακμών είναι 0. Αυτό είναι ένας αποδοχέας ο οποίος απλά αποδέχεται μια λέξη αν ανήκει στο λεξικό.
- β) Καλέστε τις `fstrmepsilon`, `fstdeterminize` και `fstminimize` για να βελτιστοποιήσετε το μοντέλο. Τι κάνουν αυτές οι συναρτήσεις;

Βήμα 7: Κατασκευή ορθογράφου

- α) Συνθέστε τον Levenshtein transducer με τον αποδοχέα του ερωτήματος θα παράγοντας τον min edit distance spell checker. Αυτός ο transducer διορθώνει τις λέξεις χωρίς να λαμβάνει υπόψιν του κάποια γλωσσική πληροφορία, με κριτήριο να κάνει τις ελάχιστες δυνατές μετατροπές στην λέξη εισόδου. Αναλύστε τη συμπεριφορά αυτού του μετατροπέα α) στην περίπτωση που τα edits είναι ισοβαρή, β) για διαφορετικά βάρη των edits.
- Hint χρησιμοποιήστε την `fstcompose`
- β) Ποιες είναι οι πιθανές προβλέψεις του min edit spell checker αν η είσοδος είναι η λέξη `cit`? (Hint: Μπορεί να χρειαστεί να καλέσετε την `fstarcsort` στις εξόδους του transducer ή/και στις εισόδους του acceptor)

Βήμα 8: Αξιολόγηση ορθογράφου

- α) Κατεβάστε αυτό το σύνολο δεδομένων για το evaluation https://raw.githubusercontent.com/georgepar/python-lab/master/spell_checker_test_set
- β) Η βέλτιστη διόρθωση προβλέπεται με βάση τον αλγόριθμο ελαχίστων μονοπατιών στο γράφο του μετατροπέα του βήματος 7.
- Χρησιμοποιείτε το μετατροπέα για να διορθώσετε κάποιες από τις λέξεις του test set. Σε αυτό το σημείο επιλέξτε 20 λέξεις στη τύχη και σχολιάστε το αποτέλεσμα.
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε σαν βάση αυτόν τον κώδικα <https://gist.github.com/georgepar/f6d14e6ba32b29be78b48dd8cf8e21fc>

Βήμα 9: Εξαγωγή αναπαραστάσεων word2vec

Μπορείτε να βασιστείτε σε αυτόν τον κώδικα για τα επόμενα ερωτήματα <https://gist.github.com/georgepar/7d1fd391f182024bca48983ad4bf12c2>

- α) Διαβάστε το κείμενο σε μια λίστα από tokenized προτάσεις με τον κώδικα του βήματος 2γ.
- β) Χρησιμοποιείτε την κλάση `Word2Vec` του `gensim` για να εκπαιδεύσετε 100 διαστάτα `word2vec` embeddings με βάση τις προτάσεις του βήματος 9α. Χρησιμοποιείτε `window=5` και 1000 εποχές. (παραδείγματα: <https://radimrehurek.com/gensim/models/word2vec.html>)
- γ) Επιλέξτε 10 τυχαίες λέξεις από το λεξικό και βρείτε τις σημασιολογικά κοντινότερες τους. Είναι τα αποτελέσματα τόσο ποιοτικά όσο περιμένατε; Βελτιώνονται αν αυξήσετε το μέγεθος του παραθύρου context / τον αριθμό εποχών; Γιατί;

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

- (1) Σύντομη αναφορά (σε pdf) που θα περιγράφει τη διαδικασία που ακολουθήθηκε σε κάθε βήμα, καθώς και τα σχετικά αποτελέσματα.
- (2) Κώδικας, ο οποίος περιέχει και τις εντολές του OpenFst (συνοδευόμενος από σύντομα σχόλια).

Συγκεντρώστε τα (1) και (2) σε ένα .zip αρχείο το οποίο πρέπει να αποσταλεί μέσω του mycourses.ntua.gr εντός της καθορισμένης προθεσμίας.